

Gyöngyös város 2021.09.01.-2022. 08.31. közötti időszakra vonatkozó éves környezetvédelmi beszámolója

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A környezeti elemek állapota, de különösen a levegő-tisztaság, a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek minősége közvetlen hatással van a városlakók egészségére, ezen keresztül az életminőségére, ezért a környezetvédelmi beszámolók célja a tájékoztatás és egyben figyelemfelhívás a veszélyt jelentő folyamatok időbeni felismerésére, lehetőség szerint a megelőzésre.

A környezetvédelmi beszámoló az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) internetes lapján elérhető adatokat, a Heves Megyei Kormányhivatal, mint területi környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási és természetvédelmi hatóság, a Gyöngyösi Járási Hivatal, mint járási környezetvédelmi hatóság, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság, a közszolgáltatók által megadott adatokat és információkat továbbá a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság és a Városrendészet mindennapos munkájához kapcsolódó tényeket és tapasztalatokat dolgozza fel.

1. Vízhőminőség-védelem

Az Európai Unió vízpolitikája, azaz a Víz Keretirányelv (VKI) célja, hogy a vizek mennyiségi és minőségi szempontból is „jó állapotba” kerüljenek. Ennek szellemében és érdekében került kidolgozásra a hazai Vízyűjtő Gazdálkodási Terv, ami a vizek állapotát feltáró és a jó állapot elérését megalapozó stratégiai terv. A terv második felülvizsgálata az 1242/2022. (IV.28.) Korm. határozattal elfogadott, „Magyarország 2021. évi vízyűjtő gazdálkodási terve” című dokumentum a 2022-2027. közötti időszakra vonatkozó intézkedési programot tartalmazza. A terv részeként, a Tisza részvízyűjtőn belül a 2.11 – Tarna alegység tartalmazza a Gyöngyös közigazgatási területét érintő felszíni és felszín alatti vizek jellemzőit, mennyiségi és minőségi besorolását, állapotát és a védelmét célzó intézkedéseket.

Az alábbi táblázat a város közigazgatási területével érintett felszín alatti víztestek mennyiségi és minőségi (kémiai) állapotát tartalmazza:

Víztest jele	Érintett felszín alatti víztest neve	Víztest állapota	
		Mennyiségi	Kémiai
sp.2.9.1	Északi-középhegység peremvidék sekély porózus	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (süllyedés)	gyenge
sh.2.2	Mátra sekély hegyvidéki	jó	jó
p.2.9.1	Északi-középhegység peremvidék porózus	jó	jó
h.2.2	Mátra hegyvidéki	jó	jó
pt.2.2	Észak-Alföld porózus termál	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (süllyedés)	jó
kt.2.1	Bükk termálkarszt	jó	jó

1.1. Felszín alatti vizek állapota

1.1.1. Felszín alatti vízhasználatok

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság - a továbbiakban ÉMVIZIG - tájékoztatása értelmében közigazgatási területünkön 158 db meglévő, illetve vízjogi létesítési engedéllyel rendelkező felszín alatti vízhasználatot tart nyilván.

Az OVF-VITUKI Rt. által 2000. évben készített „Forráskataszter”-ben Gyöngyös település közigazgatási területén 50 db forrás van nyilvántartva.

1.1.2. Vízbázis védőterület

Városunk üzemelő, sérülékeny környezetű ivóvízbázison fekszik, melynek diagnosztikája az Ivóvízbázis-védelmi Kormányprogram keretében 2002-ben befejeződött, eredményeképpen pedig a hidrogeológiai (vízföldtani) védőterület-rendszere, illetve védőidoma lehatárolásra, majd 2017-ben felülvizsgálatra került. Bár a gyöngyösi vízmű védőterületeinek, illetve védőidomának határozatban történő kijelölése ezidáig nem történt meg, a vízbázisok védelmére vonatkozó jogszabályi előírásokat, illetve a diagnosztikai záródokumentációban javasolt intézkedéseket a hatóságok engedélyezési eljárásaikban figyelembe veszik.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Gyöngyös közigazgatási területe fokozottan érzékeny kategóriába tartozik és kiemelten érzékeny felszín alatti terület.

A Szurdokpart úti rekultivált kommunális hulladéklerakó területe a gyöngyösi sérülékeny vízbázis „B” hidrogeológiai védőterületét érinti, a lerakó felszín alatti vízre gyakorolt hatásának nyomon követésére monitoring kutak létesültek, melyek vízjogi üzemeltetési engedélye a Városgondozási Zrt. nevére szól. A rekultiváció megkezdésekor, alapállapot felvételként 2012 szeptemberében, majd a rekultivált lerakó utógondozására vonatkozó előírásoknak megfelelően 2014-től negyedévente meghatározásra kerül a monitoring kutak vízminősége.

A beszámolási időszakban készült vízvizsgálat eredményei azt mutatják, hogy egyetlen, a hulladéktestben létesült kút kivételével a monitoring kutak vizének 1-2 komponense haladja meg kis mértékben a megengedett határértéket. A határérték feletti koncentrációt illetően a környezetvédelmi hatóság sem a rekultivációs engedély kiadásakor, sem a rekultiváció befejezéséről szóló jelentés elfogadásakor nem határozott meg feladatot az önkormányzat számára.

Az elmúlt évek környezetvédelmi beszámolóiban bemutatott tendencia nem változott, a figyelőkutak vizének összetétele a várakozásoknak megfelelően állandósult. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelem, mint vízvédelmi hatóság 2010-től követi a vízminőség alakulását a Városgondozási Zrt. által benyújtott jelentések alapján.

1.2 A felszín alatti vizet ért szennyezések, kármentesítési eljárások

Abasár község víztermelő kútjaiban észlelt szervesoldószer szennyezés

Az abasári víztermelő kutakban azonosított, szerves oldószerek okozta szennyezés tényfeltárása során kiderült, hogy az gyöngyösi területet is érint, így a kármentesítési eljárás keretében hozott határozatokról értesültünk, azonban az azokat megalapozó műszaki dokumentációt nem kaptuk meg, az ezzel kapcsolatos folyamatokról, eredményekről az Önkormányzat nem értesül.

A szennyezés a Pipis-hegyi ipari területen lévő, következő hrsz-ú gyöngyösi ingatlanokat érinti: 0163, 0164/1, 11131, 11132, 11133, 11136, 11137/8, 11138, 0164/1, mely ingatlanok közt nincs önkormányzati tulajdonú.

A beszámolás időszakára vonatkozó, a felszíni közeget, vagy felszín alatti vizet ért újabb szennyezésről a területi környezetvédelmi hatóságnak nincs tudomása.

1.3. Felszíni vizek állapota

1.3.1. Vízrendezési jellemzők

A közigazgatási területünket érintő, a Magyar Állam tulajdonában lévő felszíni vízfolyásoknak - Gyöngyös-(Nagy)-patak, Külső-Mérges patak, továbbá a Toka-patak, Tarján-patak és a Belső-Mérges patak bizonyos szakaszainak -, továbbá a Gyöngyös-Nagyrédei víztározóknak az ÉMVIZIG a vagyongazdálkodója. Kezelőként az ÉMVIZIG cserjeirtást, kaszálást, gaztalanítást, műtárgyak iszaptalanítását, karbantartását, kisebb burkolati hibák javítását végezte a beszámolási időszakában.

Az önkormányzati tulajdonban lévő felszíni vízfolyások egykori kezelőjének, a víztársulásoknak a megszűnését követően általános szabályként a külterületi patak-szakaszok fenntartása a vízügyi igazgatóságok, míg a belterületi szakaszok az önkormányzat kötelezettsége, de vannak kivételek is. Az önkormányzat az elmúlt időszakban a Belső-Mérges patak medrében és partján végzett bozótirtást és kaszálást 2021-ben a Virág utcai híd és az Északi külhatár utca közötti szakaszon, idén pedig a Virág utcai híd és a Diósmalom utcai szakaszon.

2021-ben sor került az Órálló utcai hídnál lévő fenékműtárgy helyreállítására és a partszakasz erősítésére, míg 2022-ben a Diósmalom utcánál a mederfal burkolat helyreállítása történt meg.

1.3.2. Vízminőségi jellemzők

Az MSZ 12749:1993 szabvány a felszíni vizeket öt vízminőségi osztályba – kiváló, jó, tűrhető, szennyezett, erősen szennyezett - sorolja, az egyes osztályokat meghatározó koncentráció értékeket vízszennyező anyagokként adja meg.

A gyöngyösi felszíni vízfolyások közül egyedül a Gyöngyös-patak vízminőségét vizsgálják rendszeresen, a Külső-Mérges-, Bene- és Toka-patak gyöngyösi közigazgatási területén ún. vízgazdálkodási expedíciós mérőhelyek vannak, azaz a vízminőség meghatározása feltáró, célorientált és nem állandó jellegű.

Gyöngyös-patak

A mindenki számára elérhető Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben - OKIR - a várososn átfolyó Gyöngyös-patak vízminőségére vonatkozó aktuális adatok nem találhatóak meg. A vízminőség elemzéseket a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Laboratóriumi Osztály Környezetvédelmi Mérőközpontja végzi, így az eredményeket a Laboratóriumtól, mint adatgazdától kell megigényelni. A kiépített 3 db mintavételi pont közül két ponton, a Gyöngyös-patak középső (Halastó u. 10. szám alatti ingatlan magasságában) és Gyöngyös-patak alsó (Gyöngyöshalász határában) megnevezésű mintavételi ponton követik a vízminőséget. Az eredmények jók, kommunális eredetű, határérték alatt, vagy közelében lévő, elviselhető szennyezőanyag koncentrációknál kívül vízszennyező komponensek nem kerültek kimutatásra.

A felszíni vizeink minőségéről pillanatfelvételt mutatnak a környezetvédelmi beszámolók alkalmából végzett patakvíz elemzések.

A Gyöngyös-patak vízminőségét megrendelésünkre készített elemzések eredményei azt tükrözik, hogy az ÉNy-i városrésztől a Ringsted útig a vízminőséget kommunális jellegű szennyezésből származó szennyezőanyagok jelenléte rontja.

Külső-Mérges patak: a patak vízminősége a TERRA-VITA Kft. telephelye alatt a 2022. októberben vett minta alapján erősen szennyezett szervesanyag-, ammónia- és foszfortartalma alapján.

A **Belső-Mérges-patak** vízminőségét a Diósmalom utcánál és a Déli külhatár útnál (a Vg Zrt. telephelye alatt) az októberi mintavételnél kommunális eredetű szennyezőanyagok rontották.

A **Bene-patak** vizének a Pálosvörösmarti út végén a mintavétel időpontjában magas szervesanyag tartalma volt, ami kommunális eredetű szennyezésre utal, egyéb komponenseket tekintve az előző évekhez hasonlóan kiváló a minősége.

A **Muzslavölgyi patak** vízminőségét nem tudtuk elemezni, mert a Béke útnál nem volt a mederben víz.

A **Sástó** vizének oldott oxigén-tartalma a levegőztetés eredményeként kiváló, az eutrofizációt jelző foszfortartalom a tó északi oldalán enyhén, a déli oldalán jelentősen növekedett az előző évekhez képest.

1.3.3. Vízszennyezések

Gyöngyös-patak

Az előző évektől eltérően a beszámoló időszakában az ÉMVIZIG a Gyöngyös-patak Gyöngyös belterületi szakaszán nem végzett vízminőség-kárelhárítás keretében hulladékmentesítést.

Belső-Mérges patak

2021.2.06-án a Gyöngyösi Szakaszmérnökség munkatársai helyszíni bejárás alkalmával a Belső-Mérges patak Gyöngyös város és Gyöngyöshalász közötti, illetve Gyöngyöshalász belterületi szakaszán foltokban szennyezést tapasztalt. A szennyező forrást az ÉMVIZIG figyelő szolgálatának nem sikerült azonosítania, de minden valószínűség szerint borászati tevékenységből eredt.

Külső-Mérges patak: a Gábor Dénes utcai szennyvízátelövő meghibásodása miatt 2022. januárjában kismértékű szennyezés érte a patakot, az üzemzavar gyors elhárításának köszönhetően a vízi élővilág nem károsodott.

Az ÉMVIZIG-től eltérően az önkormányzatnak nincs felszíni vízfolyásokat ellenőrző őrszolgálat, az önkormányzati fenntartású patakszakaszok esetleges szennyezését nem biztos, hogy észleljük.

2. VIZIKÖZMŰVEK ÜZEMELTETÉSE

2.1 Ivóvízhálózat

Az ivóvízellátás biztosítása önkormányzati feladat, az ivóvízhálózat tulajdonosa az Önkormányzat, üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Zrt.

A városi hálózat közel 70 %-ban azbesztcement anyagú, cseréje mind állapota, mind anyaga miatt szükséges lenne. Az azbesztcement csöveken történő csőtörések száma magas, a beszámolási időszakban 187 db csőtörés volt. A hibaelhárítást a Szolgáltató elvégzi, eközben pedig az ellátást biztosítja.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) értelmében a víziközművek felújítása, fejlesztése, rekonstrukciója az ellátásra kötelezett önkormányzat feladata. A felújítások a víziközmű üzemeltetője által megfizetett használati (bérleti) díj terhére valósulnak meg, a konkrét fejlesztések és felújítások meghatározása a víziközmű üzemeltető javaslatára, a költségvetés készítése során történik. A rekonstrukcióra kerülő gerincszakaszok kijelölése a csőtörések száma és az adott szakasz által ellátott fogyasztók száma alapján kerül meghatározásra. A gerincvezetékkel együtt az adott szakasz bekötővezetékei is felújításra (cserére) kerülnek.

2022-ben az ivóvízhálózaton végzett felújítási munkák elsődlegesen az állami utak felújításához igazodtak, azaz annak érdekében, hogy a felújított állami utak hosszú ideig megőrizhessék minőségüket, az azbeszt-cement vezetéket ki kellett váltani alóluk. Így került sor az ivóvízhálózat rekonstrukciójára a Petőfi Sándor, Kossuth Lajos, Vachott Sándor, Damjanich és Vasút utcákban, illetve a Deák Ferenc-Damjanich körforgalom alatt, az alábbiak szerint:

- a Petőfi Sándor utca 1. szám és a víztorony közötti szakaszon 70 db házi bekötés lecsatlakozás és bekötővezeték
 - a Petőfi Sándor utca K-i oldalán a víztoronytól a 127. szám alatti ingatlanig 260 fm töltővezeték rekonstrukció,
 - a Petőfi Sándor utca Ny-i oldalán a víztoronytól a Diósmalom utcáig 530 fm gerincvezeték és 41 db bekötő vezeték felújítása,
 - a Kossuth Lajos utca É-i és D-i oldalán egyenként 380 fm gerincvezeték és 6 db bekötővezeték
 - a Vachott Sándor utcában 315 fm gerincvezeték és 27 db bekötővezeték
- rekonstrukciója valósult meg.

Ezen kívül felújításra került az ivóvízhálózat a

- a Petőfi utca 41-43., 45-47., 55-57-59. és 61-63. számú zsellérközökben,
- a Csalogány utca Harrer Ferenc és Május 1. lépcső közötti,
- az Északi külhatár 1-18. szám közötti szakaszán.

A felújított gerincvezeték teljes hossza 3.341 méter, a bekötővezetékek száma pedig 234 db.

Az ivóvízellátó rendszer felújítása keretében az elmúlt évek során kiemelt cél volt a még meglévő ólom bekötővezetékek cseréje. A megyei újságban a közelmúltban megjelent, „Ólom a csapvízben: Gyöngyösön többhelyütt magas a kockázat, de Eger és Hatvan is érintett” című cikk aggodalmat keltett több kisgyermekes szülőben. A cikk egy országos kockázati térkép alapján vont le következtetéseket az ivóvíz ólomtartalmára vonatkozóan, mely térkép szerint a Gyöngyös bevárosában lévő épületekben nagyon magas a csapvíz ólomtartalmának kockázati szintje. A térkép 2012-ben készült egy országos ólomkockázat felméréshez, melyen a kockázat mértéke (alacsony, magas, nagyon magas) épülettömb szinten van megadva kizárólag az épületek kora alapján. Ez azt jelenti, hogy az épület korához rendelt ivóvízvezeték feltételezett anyaga alapján minősítették az épülettömbök ólomkockázatát, ami nélkülöz minden szakmaiságot. Mindössze 2800 mintavétel „támasztja alá” az **országos** ólomkockázat felmérést, ami egy nagyobb város hiteles felméréséhez sem lenne elegendő. A cikkben foglaltakra reagált a Heves Megyei Vízmű Zrt. és megerősítette azt az általunk is

ismert tényt, mely szerint a vezetékes ivóvíz semmilyen határérték feletti komponenst nem tartalmaz. A városban nincs ólom gerincvezeték, az ólom bekötő vezeték cseréje az elmúlt évek során folyamatos volt, a Vízmű kiemelt figyelmet fordít a még meglévő néhány ólom házi bekötővezeték kiváltására.

A vezetékes ivóvíz minőségét jogszabályban előírt rendszerességgel elemzi a szolgáltató, a Gyöngyös város intézmények épületeiben nincs ólom bekötővezeték.

2.2 Szennyvízelvezetés és -tisztítás

Hálózat

Gyöngyösön a közműves szennyvízelvezetés 100 %-os kiépítése a KEHOP-2.2.2 pályázat keretében megvalósult, minden gyöngyösi utcában kiépült a szennyvízelvezető hálózat és minden lakóingatlanhoz kiépült a bekötővezeték.

A közműves szennyvízelvezetéssel ellátott ingatlanok száma 6797 db, a közműre ténylegesen rákötött (szennyvíz-szerződéssel rendelkező) ingatlanok száma 2021. december 31-én 6245 db. A rendszerre rá nem kötött lakóingatlanok jellemzően az ÉNy-i városrészben, a harmadosztályon, a Damjanich, Petőfi Sándor és Vachott Sándor utcai zsellérközök és Vasöntő utcák ingatlanai, míg rá nem kötött közületi ingatlanok a Szurdokpart, Damjanich, Karácsondi és Püspöki utcában vannak.

A szennyvízelvezető rendszer karbantartási munkáinak részeként a Szolgáltató a beszámoló időszakában 180 db duguláselhárítást végzett (gerincen 128 db, bekötéseken 52 db), a használati díj terhére pedig 75 db aknafedlapot cserélt.

A használati díj terhére a szennyvízhálózaton az alábbi felújítási munkákra került sor a beszámolási időszakban: a Dobó út 6. számú ingatlan előtt 50 fm gerinccsatorna rekonstrukció, az Aranyas utca 78. szám előtt 20 fm gerinccsatorna rekonstrukció és Mátrafüreden az Üdülősor utca mögötti, 6734 hrsz-ú ingatlanon 60 fm gerinccsatorna rekonstrukció.

Szennyvíztisztítás

A KEHOP projekt keretében a szennyvíztisztító telep további korszerűsítése, az iszapvonal jelentős fejlesztése, a biogáz termelés mennyiségi növekedése és ezáltal a telep energetikai önállósága valósult meg, a beruházás a vízvezeték, iszap- és gázkezelést, valamint a komposztálást egyaránt érintette. A projekt eredményeként a telep képes a telephelyen belül képződő iszapokkal megegyező mennyiségű külső iszapok fogadására, kezelésére, illetve az ennek során képződő biogáz elektromos áramként történő hasznosítására.

Gyöngyös Város Szennyvíztisztító Telepére a beszámolási időszakban átlagosan 6000 m³/nap szennyvíz érkezett (a hidraulikai kapacitás 11.500 m³/nap), a beérkező és tisztított szennyvíz átlagos minőségét az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Komponens	kémiai oxigénigény, mg/l	biológiai oxigénigény, mg/l	összes nitrogén, mg/l	összes foszfor, mg/l	ammónium -N, mg/l	Lebegő anyag, mg/l
beérkező szennyvíz	803	402	72,0	8,1	48,5	300
tisztított szennyvíz	50,0	9,5	14,8	1,66	3,5	13,0
határérték	150	25	15/25	2,0	20,0	50

Látható, hogy a tisztított szennyvíz szennyezőanyag tartalma a megengedett határértékek alatt van.

A szennyvíztisztítás során keletkezett iszap mennyisége a beszámoló időszakában 8050 t volt és a teljes mennyiség mezőgazdasági kihelyezésre került.

A próbaüzem befejezésétől kezdve a közterületről származó zöldhulladék, a zöldgyűjtő pontokon elhelyezett zöldhulladék és a közterületi fák fenntartási munkáiból keletkező gallyak telepi beszállítása kártyás beléptetéssel, hídmérlegesen történő méréssel, adatrögzítéssel és nyilvántartással történik. A beszámolás időszakában a szennyvíztisztító telepre a ZÖFE 314 t, az önkormányzat megbízásából munkát végző vállalkozók 144 t, a Városgondozási Zrt. 1 t, összesen 459 t zöldhulladékot szállított be.

2.3 Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (szippantott szennyvíz)

Gyöngyös közigazgatási területéről 1950 m³ közületi és 180 m³ lakossági, összesen 1130 m³ szennyvizet fogadott a szennyvíztisztító telep az elmúlt 12 hónap során. A szippantást igénybe veveő közületek a szennyvízzel el nem látott Karácsondi úti, illetve a szennyvízgerinccre rá nem kötött Szurdokpart úti ingatlanok, a

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtése és ártalmatlanításra való átadása az Önkormányzat által megszervezett közszolgáltatás keretében történik, a közszolgáltató a Terra-Vita Kft. (Eger, Grónay u. 10.), a közszolgáltatási szerződés 2023.12.31-ig érvényes.

2.4 Csapadékvízvezető hálózat

A gyöngyösi csapadékvízvezető hálózat zárt- és nyíltszelvényű rendszerből áll, az önkormányzati tulajdonban és üzemeltetésben lévő csapadékvízvezető rendszer teljes hossza közel **170 km**, melynek fenntartása

összetett feladat. A gyöngyösi csapadékvíz hálózat üzemeltetője maga az Önkormányzat, a karbantartási feladatok és tisztántartási kötelezettségek pedig az alábbiak szerint oszlanak meg:

- a zártszelvényű hálózat és burkolt árokrendszer iszapfogó műtárgyainak karbantartását szerződés alapján a Heves Megyei Vízmű Zrt. végzi. A karbantartási munkák jellemzően duguláselhárításra, kamerás csatornavizsgálatra, aknafedlap, vagy víznyelő rács cseréjére/javítására korlátozódnak, a Hivatal vagy a Vízmű által feltárt, valamint ellenőrzött, szakmailag indokolt bejelentések alapján történnek, a költségvetésben jóváhagyott előirányzat keretéig;
- a víznyelő aknák tisztítását megrendelés alapján vállalkozó végzi, a nyelők takarítása kiemelt fontosságú, mivel a hálózaton jelentkező dugulást nem lehet elhárítani, ha a földdel és szeméttel telt nyelőbe nem helyezhető be a mosófej;
- a burkolt és földmedrű árkok vízelvezető képességet fenntartó tisztántartása – fűnyírás, bozótvágas, iszap eltávolítás - az ingatlantulajdonos feladata, csakúgy, mint az ingatlan tartozékát képező kapubeajtó alatti átérészé, de az átérészek tisztítását szükség esetén a Hivatallal történő egyeztetést követően a Vízmű végzi;
- a felépítmény nélküli ingatlanok mentén lévő árkok tisztántartását közhasznú humán erőforrás hiányában a költségvetésben előirányzott keret terhére, külső vállalkozó végzi.

A karbantartási keretből jellemzően az akut és balesetveszélyes hibák, illetve üzemzavarok elhárítására van lehetőség. A keret nem teszi lehetővé a zárt rendszer szakmailag indokolt, 2-3 évenkénti tervszerű mosatását, ami a vezeték károsodásának időben történő észlelését, illetve a nagyobb dugulások megelőzését biztosítaná.

2021-2022-ben nem volt olyan nagyintenzitású eső, ami számottevő elöntéseket és károkat okozott volna, de a klímaváltozás hatásaként érzékelhető a csapadékvíz megváltozott eloszlása, a nyári szárazságot az eddigieknél csapadékosabb ős követi.

A nyíltszelvényű árkok tisztántartási kötelezettségnek sok ingatlantulajdonos nem tesz eleget, ami a szomszédos, és különösen az árokrendszer folyásirány szerinti utolsó ingatlanok állagát veszélyezteti. A helyi médiában rendszeresen adunk részletes tájékoztatást a csapadékvíz kártételeinek megelőzését szolgáló, csapadékvízvezető rendszer tisztántartásával kapcsolatos feladatokról és kötelezettségekről.

Az elmúlt években, döntően a klímaváltozás egyre érezhetőbb hatásaihoz való alkalmazkodás érdekében, valamint annak a felismerésnek köszönhetően, hogy a csapadékvíz érték és nem teher, amitől meg kell szabadulni, a csapadékvízvezetés helyett világszerte csapadékvízgazdálkodást valósítanak meg. Felértékelődött a csapadékvíz, nem cél annak minél gyorsabb elvezetése, inkább minél nagyobb arányban helyben kell tartani és hasznosítani kell, ezért a földárkok és szikkasztók előnyt élveznek a burkolt árkokkal, de akár a zárt vízelvezető rendszerrel szemben is a külvárosi utcákban.

A száraz és forró nyári időszakokban a talajvíz szintje nagyon lesüllyed, ami a föld repedezését, ezzel együtt a szilárd burkolatok (járdák, utak, terek) és az ingatlanok falának repedezését okozza. A vízzáró és vízelvezető burkolat helyét a vízáteresztő burkolatok váltják fel az értékes csapadékvíz megtartása érdekében. A felszín alatti ivóvízkészlet utánpótlását a csapadékvíz biztosítja, ezért is fontos annak helyben tartása.

A csapadékvízgazdálkodás komplex rendszerének tervezését és kivitelezését reményeink szerint pályázati forrásból tudjuk majd megvalósítani. Fontos azonban, hogy a víz helyben tartásának fontosságát a lakosság megértse, és saját ingatlanán belül ne a vízzáró burkolást, hanem a minél kevesebb burkolt felületet és a vízáteresztő burkolást, továbbá ne a vízelvezetést, hanem a víz átmeneti tározását és locsolásra vagy szűrkevízként való hasznosítását részesítse előnybe.

3. TERMÉSZETVÉDELEM

A természetvédelmi területek fenntartójától, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságtól (BNPI) tájékoztatáskérő levelünkre idén sem nem érkezett válasz.

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályától, mint területi természetvédelmi hatóságtól kapott tájékoztatás értelmében a beszámolási időszakban Gyöngyös város közigazgatási területét érintő természetvédelmmel kapcsolatos panaszbejelentést nem kaptak.

Emlékeztetőül a közigazgatási területünkön lévő védett természeti értékekről:

A Mátrai Tájvédelmi Körzet területéhez Gyöngyös város közigazgatási határából mintegy 240 ha tartozik. Ezen kívül a tájvédelmi körzet részét képezi Kékestető belterülete is. A tájvédelmi körzet védettségét a 137/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet tartotta fenn. A terület természeti értékeiről, növény- és állatvilágának állapotáról részletes alapidokumentáció készült. Ezt figyelembe véve 2007-ben került kihirdetésre a 15/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet a Mátrai Tájvédelmi Körzet természetvédelmi kezelési tervéről, mely részletes előírásokat tartalmaz az egyes művelési ágakkal kapcsolatban.

Szintén Gyöngyös közigazgatási területéhez tartozik részben az 52/2007. (X. 18.) KvVM rendelettel fenntartott Gyöngyös Sár-hegy természetvédelmi terület is.

4. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

A levegőminőség mérését, értékelését az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) végzi. A hálózat szakmai irányítása az Agrárminisztériumhoz tartozik, a rendszer szakmai- valamint minőségirányítás feladatait az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) alá tartozó Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ (LRK) látja el. A mérőállomások és pontok üzemeltetése a megyei kormányhivatalok feladata, az LRK pedig minden évben elkészíti az országos levegőminőség-értékelést. Gyöngyösre vonatkozóan a mérést a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mérőlaboratóriuma végezte.

Az OLM hálózat 2020 februárjáig két mintavételi helyet üzemeltetett városunkban nitrogén-dioxid vizsgálatára. Tekintettel arra, hogy a két mintavételi pont óvodában volt, a COVID-19 miatt ezek üzemeltetését fel kellett függeszteni. Idén két új mintavételi pontról állapotunk meg a mérőlaboratóriummal, azonban a remélt finanszírozás hiányában mégsem indulhat újra a rendszeres mérés.

Jelenleg a város levegőminőségét a legközelebbi, Halmajugra településen lévő manuális mérőpont szálló por koncentráció adatai, valamint a detki mérőpont nitrogén-dioxid adatai jellemzik. Az aktuális mérési adatok elérhetők az OMSZ honlapján - [Levegőminőség - Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat \(met.hu\)](https://www.met.hu/levegominoseg).

A felsorolt mérőpontok éves adatai alapján Gyöngyös levegőminősége jó, de ez nem jelenti azt, hogy rövidebb vagy hosszabb időszakokban ne alakulna ki olyan légszennyezőanyag koncentráció, ami komoly egészségügyi kockázatot ne jelentene.

Gyöngyös Város Képviselő-testületének a környezetvédelemről szóló 15/2000. (V.22.) önkormányzati rendelete értelmében 2020. január 1-jétől tilos a kerti hulladékok égetése. Az emberi egészséget védő és a COVID-19 járvány idején még nagyobb jelentőséggel bíró szabály a lakossági növényi hulladék kezelésében nem okozott problémát. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében megvalósult kétheti zöldgyűjtési gyakoriság és az idén kialakított zöldgyűjtő pontok biztosítják a lakossági zöldhulladék teljes mennyiségének a begyűjtését. Az elmúlt évben Igazgatóságunkhoz érkezett jelzések szerint csupán néhány külterületi ingatlanon jelentkezett igény az égetésre, ott, ahol nem érhető el a hulladékszállítási közszolgáltatás. A külterületi ingatlanok növényi hulladék kezelésében is előnyben kell részesíteni a komposztálást, ami a hulladék helyben történő hasznosításának a legjobb módja.

Sajnos nem tapasztalható javulás a lakosság által fűtéshez használt tüzelőanyagok fajtáját és minőségét illetően, a kéményekből terjedő füst szagán és színén sokszor lehet érezni és látni Gyöngyös utcáin, hogy sokan használnak rossz minőségű lignitet, de akár hulladékot is égetnek a háztartási tüzelőberendezésekben. Egyes

becslések szerint a háztartási hulladék 15%-áig terjedő aránya háztartási tüzelőberendezésekben ég el, ami súlyos egészségkárosító hatással jár.

A hulladékok elégetése során keletkező, a kéményen kibocsátott anyagok súlyosan károsítják az emberi egészséget. A légszennyezés a negyedik legmagasabb kockázatú halál ok a világon, többek között a szívbetegségek, a stroke, a tüdőrák, a bronchitis és más súlyos betegségek kialakulásához járul hozzá. Különböző szakmai szervezetek egymástól függetlenül végzett elemzései és statisztikai szerint Magyarország világvezető helyet tölt be a légszennyezés okozta halálozások számában, évente közel 15.000 magyar ember idő előtti halálát okozza a légszennyezés, melynek fő forrása a közlekedés és a lakossági tüzelés.

Több hazai felmérés eredménye szerint a hulladékkal való tüzelés oka elsődlegesen az ebből eredő negatív hatások ismeretének hiánya és a felelőtlenség, nem pedig a szociális rászorultság, azaz megfelelő kommunikációval és ismeretterjesztéssel csökkenteni lehet(ne) a magas halálozási arányt. Ennek ismeretében (is), fűtési idényben többször hívjuk fel a helyi médiában a lakosság figyelmét a fűtéssel kapcsolatos szabályokra és veszélyekre. A szakmai szervezetek évek óta szorgalmazzák a hatékony hatósági fellépést a hulladékégetés visszaszorítására.

Hulladék nyílt téri égetése tárgyában a Városrendészet 18 alkalommal azonosítottak égetést, melyesetbe további intézkedés céljából hívták a Katasztrófavédelmet. A tetten ért tűzgyújtások jelentős számában gyermekkorú bevonásával történt hulladékok illegális égetése, ilyen esetben pedig a cselekmény nem büntethető, ami nyilvánvalóan az elkövetők által jól ismert tény.

Kábelégetéssel kapcsolatos bejelentés a Városrendészethez nem érkezett.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet értelmében a lakossági tüzelőberendezés forrásával, valamint a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi ügyekben a járási hivatalok járnak el elsőfokú hatóságként, minden egyéb esetben pedig a területi környezetvédelmi hatóság.

A Gyöngyösi Járási Hivatal tájékoztatása szerint 2021.09.01 – 2022.08.31. között légszennyezést okozó lakossági tevékenységgel kapcsolatos bejelentés nem érkezett a hatósághoz és intézkedésre hivatalból sem került sor.

A területi környezetvédelmi hatóságtól kapott tájékoztatás értelmében a beszámolási időszakban, Gyöngyös közigazgatási területéről nem érkezett hozzájuk levegőminőséggel kapcsolatos panaszbejelentés.

A gazdasági tevékenység során keletkező légszennyező anyag kibocsátásokról a pontforrások üzemeltetői tesznek éves bevallást a területi környezetvédelmi hatóság felé. Az OKIR rendszerben a levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos adatokat tárgyévét követő június 30-ig meg kell jeleníteni, ennek ellenére a rendszerben a legfrissebb adatok a több, mint egy éve elérhető 2020. évre vonatkoznak.

A levegőtisztaság-védelem részét képezi a minél alacsonyabb pollen koncentráció biztosítása, melynek hatásos eszköze a zöldterületek gondozása, a gyepfelületek nyírása. Az erre vonatkozó kötelezettség betartását a Városrendészet ellenőrzi, illetve szükség szerint felhívással, felszólítással hívja fel az ingatlantulajdonosok figyelmét feladataik teljesítésére.

5. ZAJVÉDELEM

A zajvédelmi hatáskört a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet határozza meg. A rendelet 1. melléklete értelmében a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe az alábbi zaj- és rezgésvédelmi ügyek tartoznak:

- épületek, egyéb építmények építése
- speciális szaképítés
- gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása

- nagykereskedelem
- kiskereskedelem (kivéve gépjármű, motorkerékpár)
- szálláshely szolgáltatás
- vendéglátás
- reklám, piackutatás
- építmény-üzemeltetés, zöldterület-kezelés
- alkotó-, művészeti szórakoztató tevékenység
- sport, szórakoztató, szabadidős tevékenység.

A beszámolási időszakban kijelölés alapján egy füzesabonyi panaszbejelentés kapcsán jártunk el zajvédelmi hatósági jogkörben.

A Vármegyeház épületében üzemelő szórakozóhelyen a beszámolás időszakában szabadtéri rendezvények nem voltak, a szórakozóhely környezeti zajkibocsátásnak tájékoztató jellegű ellenőrző mérésére került sor.

A területi környezetvédelmi hatóság tájékoztatása szerint zajjal kapcsolatos panaszbejelentést nem kaptak Gyöngyös közigazgatási területére vonatkozóan.

6. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

6.1 Közszolgáltatás

6.1.1. Települési hulladék begyűjtése

2017. október 1-jétől a közszolgáltató Észak-KOM Régió Kft. alvállalkozójaként az NHSZ Mátra Hulladékkezelő Nonprofit Kft. végzi a hulladékok begyűjtését és szállítását. Az Észak-KOM Kft-vel kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés 2023. június 30-ig hatályos, ezt követően az önkormányzatnak megszűnik minden hulladékgazdálkodással kapcsolatos kötelezettsége, a közszolgáltatást a hulladékgazdálkodási koncessziós közbeszerzési eljárást elnyerő MOL Zrt. fogja végezni.

A közszolgáltatás keretében a beszámoló tárgyát képező 12 hónap alatt Gyöngyös közigazgatási területéről összegyűjtött hulladékok mennyiségét az előző év adataival közös táblázatban adjuk meg:

Hulladékfajta	2020.09.01- 2021.08.31. t	2021.09.01 – 2022.08.31. t
települési hulladék	7800,509	lakossági 5.271,974
		gazdálkodói 1.949,908
		összesen: 7.221,882
lomtalanítási hulladék	773,016	834,156
zöldhulladék	704,173	616,18
házhoz menő szelektív	360,130	507,928
vegyes üveg	n.a.	125,160
inert	n.a.	414,585
Összesen	8.949,047	9719,891

A vegyes települési hulladék az NHSZ Észak-KOM Kft. által ütemletetett hatvani átrakóállomáson keresztül a Hejőpapi-II. hulladéklerakóba került.

A Közszolgáltató tájékoztatása szerint 2022. október 1. napjától a jobbágyi hulladéklerakóba kerül ártalmatlanításra.

6.1.2. Szelektív hulladékgyűjtés

A hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok értelmében a papír, üveg, fém- és műanyag csomagolóanyag szelektív gyűjtése kötelező, ami az üveg kivételével házhoz menő gyűjtéssel valósul meg, melynek igénybevétele kötelező.

A házhoz menő gyűjtés keretében elszállított csomagolóanyag mennyisége jelentősen nőtt az előző évhez képest. A közszolgáltató tájékoztatása szerint a családi házas övezetekben a hulladék összetétele megfelelő, de a társasházak „szelektív” hulladéka sok idegen anyagot tartalmaz: kommunális hulladékot, lomot, lakásfelújításból származó anyagokat, festéket, törmelékét és egyéb szennyezett anyagokat. A társasházakból begyűjtött sárga kukás hulladékból sok esetben a hasznosítható anyag nem válogatható ki, ezért a közszolgáltató a társasházakhoz ismét juttatott el tájékoztató anyagot a szelektív hulladékgyűjtő edénybe helyezhető hulladéktípusokról és arról is tájékoztatta a lakókat, hogy a szelektív hulladékként nem hasznosítható sárga kukás hulladék kezelési díját kiszámlázza a társasházaknak.

A csomagolási hulladékot az NHSZ gyöngyösi telephelyén válogatják, majd hasznosító partnereknek adják át.

2023-ban a közszolgáltató növeli a szelektív hulladékgyűjtés gyakoriságát a társasházaknál, a sárga edényeket hetente fogja üríteni, ugyan akkor szigorúbban fog figyelni a szelektív hulladék minőségére.

A közterületi üvegyűjtő pontokon és hulladékudvarban összegyűjtött üveget a közszolgáltató szerződött hasznosító partnerének adja át.

6.1.3. Lomtalanítás

Gyöngyösön a házhoz menő lomtalanítás jól bevált, jelentősen csökkentette a guberálás lehetőségét. A COVID időszakban a házhoz menő lomtalanítás szünetelt, de a beszámolási időszakban újból igénybe vehető.

6.1.4. Hulladékudvar

A Közszolgáltató tapasztalata szerint a hulladékudvar nagy népszerűségnek örvend a lakosok körében, szolgáltatásai beépültek a köztudatba, egyre több lakó veszi igénybe a speciális jellegű hulladékok átadására. Különösen örvendetes, hogy növekszik a hulladékudvarba beszállított veszélyes hulladékok (festék, oldószer, fáradt olaj, növényvédőszer) mennyisége, így ezek a hulladékok nem veszélyeztetik a környezetet.

A Közszolgáltató a családi házakhoz és a társasház kezelőkhöz minden évben eljuttatja az aktuális hulladéknaptárt, az ehhez csatolt közszolgáltatói tájékoztató pedig tartalmazza a hulladékudvarral kapcsolatos tudnivalókat, a leadható hulladékok körét, az átvétel feltételeit. A hulladékudvarral kapcsolatos ismeretek időszakosan ismételt közzétételével Igazgatóságunk is hozzájárul annak népszerűsítéséhez.

A hulladékudvarban leadott hulladékok mennyiségét az alábbi táblázat tartalmazza:

Anyag	2020.09.01- 2021.08.31. t	2021.09.01- 2022.08.31. t
-------	---------------------------------	---------------------------------

Lomhulladék	773,016	617,893
Vegyес csomagolási	61,870	60,300
Építési törmelék	336,555	467,667
Gumiabroncs	46,899	51,030
Elektronikai hulladék	39,354	48,208
Motorolaj	2,469	3,325
Használt sütőolaj	1,476	0,848
Festék(maradék)	1,337	3,916
Növényvédőszer	0,621	0,267
Síküveg	0,1	0
Vegyес üveg	15,392	1,330
Fénycső	0,224	0,371
Elem	0,014	0,200
Hungarocell	0	3,116
Összesen:	1.279,327	1.258,467

6.2. Zöldhulladék gyűjtés

2018. július 1-jén hatályba lépett a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI.12.) EMMI rendelet, melynek 1. melléklet 3. pontja szerint nyári időszakban heti gyakorisággal kell elszállítani a lakossági zöldhulladékot. 2020-ban bevezetésre került a kétheti zöldszállítás, ez a gyűjtési gyakoriság azonban még mindig elmarad a vonatkozó jogszabályban előírttól.

2021-től a közszolgáltató korlátozta a **közszolgáltatási díj keretében** egy alkalommal elszállított zöldhulladék mennyiségét: 3 db lebomló zsákban vagy 3 db 120 literes edényben gyűjtött zöld és 0,5 m³ méteresre vágott és egy helyen összekötött nyesedék kerül elszállításra. Többlet lakossági, valamint gazdálkodóknál keletkező zöldhulladékot **300 Ft ellenében megvásárolható lebomló zsákban** korlátlan mennyiségben lehet átadni, továbbá nagyobb mennyiségű zöldhulladék elszállítását **megrendelésre, térítés ellenében, konténerben** is vállalja a Közszolgáltató.

A közszolgáltató által begyűjtött zöldhulladék a hatvani átrakó állomáson keresztül a Hejőpapi-II. lerakó komposzttelepére kerül. A közszolgáltató által elszállított zöldhulladék mennyiségben benne van a lakosság által gondozott, ingatlanok előtti közterületről származó zöldhulladék is, melyhez az önkormányzat 1.500 db lebomló zsákot biztosított ingyenesen a lakosság részére.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a lakóházaknál a rendszeres kerti munkákból és fűnyírásból keletkező zöldhulladék teljes mennyiségének elszállítását a havi két közszolgáltatási díjas zöldszállítás általában biztosítja. A fák, bokrok és sövények gondozásából, valamint kiszáradt, vagy „kinőtt” cserjék-bokrok kivágásából keletkező, zsákokba vagy edényekbe nem elhelyezhető lakossági zöldhulladék ingyenes elhelyezését tette lehetővé az önkormányzat zöldgyűjtő pontok kialakításával.

2022. május 1-jétől lehet zöldhulladékot elhelyezni a

- Baross Gábor utca keleti oldalán, a 25. és 27/1 számú ingatlanokkal szemben, az önkormányzati „kiskertek” területén,
- Északi külhatár utcával szemben, a Malom utcába vezető földút melletti zöldterületen,
- Farkas Tamás utca folytatásában, a garázsok melletti zöldterületen

körbekerített gyűjtőponton.

A gyűjtőhelyeken kihelyezett tábla felhívja a figyelmet arra, hogy a kamerával megfigyelt gyűjtőhelyen kizárólag Gyöngyösön keletkezett, települési hulladéktól mentes, ömlesztett lakossági zöldhulladék

helyezhető el. A gyakorlat azt mutatja, hogy a gyűjtőhelyen nem csak gyöngyösi, hanem a környező településekről származó, és nem csak lakossági, hanem gazdasági társaságoknál keletkezett zöldhulladék is elhelyezésre kerül, ennek bizonyítása azonban szinte lehetetlen. A térfigyelő kamera felvételein látni lehet, hogy sok autós nem viszi be a zöldet a gyűjtőhely belsejébe, hanem a bejáratnál önti le, ismét mások még a bejáratig sem hajtanak el, hanem a közterületre borítják a hulladékot. Ez utóbbi cselekedet helyszíni-, vagy hulladékbírsággal szankcionálható függetlenül a zöldhulladék eredetétől. További probléma, hogy a zöldhulladék között van települési hulladék, ami az önkormányzat költségére kerül kiválogatásra a szennyvíztelepre való beszállítás előtt, továbbá, hogy a Baross Gábor és Petőfi Sándor utcai gyűjtőhely közvetlen szomszédságában, de a környezetében lévő lakóházak tulajdonosai is sérelmezik a gyűjtőhelyhez tartozó gépjárműforgalom miatt megnövekedett zaj- és porszennyezést és elhagyott hulladékot.

A 3 db gyűjtőhelyen lerakott zöldhulladéknak a szennyvíztisztító telepre való beszállítása a májustól október végéig terjedő időszakban 2.790.990 Ft-ba került. Figyelemre méltó tény, hogy a beszámolási időszakban a közszolgáltatás keretében az előző évihez képest legalább 88 tonnával kevesebb lakossági zöldhulladék került begyűjtésre, amiből az következik, hogy ez a zöldhulladék mennyiség a lakosság által a közszolgáltatási díjban megfizetett szolgáltatás helyett az önkormányzat költségére, a közszolgáltatás rendszerén kívül kerül begyűjtésre.

6.3. Használt sütőolaj

A szennyvízcsatornába öntött használt sütőolaj és zsír lerakódásokat, dugulást okozhat az ingatlanon belüli és a közterületi szennyvízcsatorna-hálózatban is, ugyan akkor kezelést követően a biodízel gyártás hasznos alapanyaga.

Az összegyűjtött használt sütőolaj és zsír átvételére eddig a hulladékgyűjtő udvar, az Alkotmány úti MOL kút és két COOP élelmiszer áruház kínált lehetőséget Gyöngyösön. A konyhai hulladék környezetkímélő átadásának további, kényelmes módját biztosítja a H-BIO Kft. 6 db közterületi gyűjtőedénye, melyek 2022. május elején kerültek kihelyezésre az alábbi gyűjtőszigeteken:

- Pesti úti SLÁGER ABC melletti hulladékgyűjtő sziget
- Kócsag utcai COOP áruház szelektív hulladékgyűjtő sziget
- Kinizsi téri ABC melletti közterület,
- Budai Nagy Antal tér – Lidl parkoló melletti hulladékgyűjtő sziget
- Dobó út - SPAR ABC parkoló melletti hulladékgyűjtő sziget
- Mátrafüred, Béke utca, részönkormányzati iroda udvara.

A H-BIO Kft. tájékoztatása szerint a gyűjtőedények mindegyikét igénybe veszi a lakosság, a Gyöngyösről begyűjtött használt olaj mennyisége fokozatosan növekszik. Az összegyűjtött használt sütőolajat, zsíradékot, lejárt szavatosságú, vagy pácolásból megmaradt olaj kezelést követően a biodízel gyártásban kerül felhasználásra.

6.4 Inert hulladék

Kisebb mennyiségű, pl. fürdőszoba felújítás során keletkező lakossági inert hulladék a hulladékudvarban adható le, a beszámolás időszakában 467,667 t inert hulladékot fogadott a hulladékudvar.

Nagy mennyiségű építési hulladék a COLAS Északkeleti Kft. gyöngyössolymosi bányüzeme inert hulladék hasznosítására vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelye veszi át.

6.5. Elhagyott hulladékok

2021-ben a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításai jelentős változást hoztak többek között az elhagyott hulladékkal kapcsolatos jogkörök és eljárási rend tekintetében. A kormányhivatalok keretében megalakult hulladékgazdálkodási osztályok erős felhatalmazást kaptak az elhagyott hulladékkal kapcsolatos

eljárásokban, míg a jegyző hulladékgazdálkodási hatósági jogköre kizárólag a **közterületen elhagyott települési hulladékkal** kapcsolatos ügyekre terjed ki. A jegyző és a közterületfelügyelő helyszíni bírság kiszabására jogosult települési hulladék elhagyás tetten érésekor, illetve hulladékbírságot szabhat ki a közterületen települési hulladékot elhagyó személyre.

Minden egyéb esetben a területi hulladékgazdálkodási hatóság jár el, elhagyott hulladéokra vonatkozó bejelentés alapján helyszíni szemlét tart és a tényállás tisztázásam a hulladékbirtokos azonosítása céljából megkeresi az ingatlan tulajdonosát.

A beszámolási időszakban Gyöngyös közigazgatási területén érintően 121 darab, jogellenes hulladékelhelyezéssel kapcsolatos bejelentést kapott a hulladékhatóság, melyek közül 72 közérdekű bejelentés volt, 49 pedig a „Tisztítsuk meg az Országot” projekt keretében kifejlesztett HulladékRadar applikáción keresztül érkezett.

A 121 bejelentésből eddig 32 esetben indított a hatóság hivatalból eljárást, jelenleg 83 ügy van folyamatban, melyeknek egy részében még a tényállás tisztázásához szükséges adatgyűjtés folyik.

A hulladékhatóság beszámolója szerint a 121 esetből 33 esetben került sor a hulladék, vagy az ingatlan tulajdonosa általi hulladék elszállításra, 1 esetben pedig a Heves Megyei Kormányhivatal által történő elszállításra. A nem teljesített kötelezések miatt 11 esetben adott ki a hatóság végrehajtást elrendelő végzést.

A hatóság nyilvántartása szerint a jogellenes hulladékelhelyezéssel és/vagy saját ingatlanon való felhalmozással leginkább érintett területek:

- Erdélyi tér és környéke
- Kenyérgyár úti garázssor
- Petőfi Sándor utca
- Akaszka utca
- Szép utca
- Solymosi külhatár utca
- Deli-tóhoz vezető földút
- Sár-hegy.

A beszámolási időszakban a hatósághoz bejelentett jogellenes hulladékelhagyás 23 esetben érintett önkormányzati ingatlant – közterületet, utat, zártkerti és külterületi ingatlant.

A hatóság 23 helyszínnel kapcsolatban kereste meg az önkormányzatot a tényállás tisztázása céljából, mely megkeresésre nyilatkoztunk arról, hogy a hulladék még mindig az adott területen van, tulajdonosát nem ismerjük és az elszállításáról gondoskodunk.

Három helyszín kivételével a hatósági eljárással érintett ingatlanokról a hulladék el lett szállítva, három Sár-hegyen lévő helyszín földúttól 200-300 méterre lévő, lejtős-bozótos területen keresztülcsak gyalogosan közelíthető meg, a hulladék elszállítására egyelőre nem találtunk vállalkozót.

A **Gyöngyös-(Nagy)-patak medrében** az előző évekkkel ellentétben az ÉMVIZIG Gyöngyösi Szakasztechnika a beszámolás időszakában nem végezt átfigó hulladékmentesítő munkát, csupán egy-egy nagyobb tárgyat – babakocsit, lomot – távolított el a mederből.

A patakparton lévő szokásos mennyiségű települési hulladék a Felsőhíd utcától az É-i településhatárig a Városgazda irányításával került összegyűjtésre.

Az önkormányzati költségvetés terhére a beszámoló tárgyát képező időszakban kb. 105 t elhagyott vegyes települési és inert hulladék került összegyűjtésre és lerakóba szállításra, 7.138.600 Ft költséggel.

7. Környezet- és természetvédelmi szemléletformálás

Az óvodák és iskolák különböző, környezet- és természetvédelmi tárgyú programjait a Környezetvédelmi Alapból történő támogatással segíti az Önkormányzat. A Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság által a Környezetvédelmi Alap felhasználására kiírt pályázaton 7 tagóvoda nyert támogatást összesen 846.000 Ft értékben.

A Kékes Turista Egyesület 2002. novemberétől fáradhatatlanul szervezi a tavaszi és őszi „Tiszta Mátráért” szemétszedő túrát, mely esemény idén lett 20 éves.

A Városterésfejlesztő Kft. koordinálásában Gyöngyös csatlakozott a 2022. évi TeSzedd! akcióhoz. Az önkéntesek több, mint hét köbméter hulladékot gyűjtöttek össze és az akció példamutatás és egyben figyelemfelhívás.

A felnőtt lakosság figyelmét a helyi médiában megjelenő rövid ismertetőik útján igyekszünk felkelteni olyan témákban, mint a klímaváltozás, szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékégetés egészségügyi hatásai, a csapadékvízgazdálkodás, a fenntarthatóság.

Gyöngyös, 2022. november 24.

dr. Szemes Paula